

Skydda hälsa och miljö när det har brunnit

Efter en brand är det viktigt att tänka på att vidta rätt åtgärder för att skydda människors hälsa och miljön. Det finns risk för exponering och spridning av föroreningar vidare till miljön; luft, grundvatten och mark om avfallet inte hantearas på rätt sätt.

Ditt ansvar

När räddningstjänstens insats är över är det du som fastighetsägare eller verksamhetsutövare som ansvarar för att vidta rätt åtgärder efter branden. Ofta kan ditt försäkringsbolag hjälpa dig att hitta sakkunniga och entreprenörer. Det finns flera olika myndigheter som du kan behöva stämma av ditt arbete med så att du gör de anmälningar och söker de tillstånd som krävs. Exempelvis hanterar Arbetsmiljöverket skyddet av personal, stadsbyggnadskontoret hanterar rivningslov medan miljöförvaltningen hanterar frågor om markföroreningar men även skydd av människors hälsa och miljö.

Skydda människor - spärra direkt av brandplatsen

Spärra av brandplatsen tidigt för att förhindra att obehöriga tar sig in som kan exponeras för eller orsaka spridning av de föroreningar som finns i brandresterna.

Tidig riskbedömning

Om det inträffat en större brand kommer det oftast ut en restvärdesledare. De representerar försäkringsbranschens restvärdesräddning. Deras uppgift är att hjälpa dig att ta tillvara din egendom enligt den försäkring du har. De kan

göra en första riskbedömning över vilka skyddsåtgärder som bör vidtas. Det är viktigt att sakkunniga gör riskbedömningar, inventeringar av byggnader och avfall samt gör provtagningar av mark och grundvatten mm. Regler om detta finns i miljöbalken. Det är också viktigt att du gör en bedömning av risken med att arbeta på platsen. Vänd dig till Arbetsmiljöverket för mer information om skyddsutrustning.

Skydda miljön

Förhindra spridning av föroreningar

Du ska omedelbart förhindra vidare spridning av föroreningar. Täck över dag- och spillvattenbrunnar så att släckvatten eller förorenat regnvatten inte sprider sig till vattendrag eller reningsverket. Släckvatten är ofta kraftigt förorenat av ämnen från branden. Du bör kontakta Gryaab (kommunala avloppsreningsverket) om förorenat vatten riskerar att nå spillvattennätet och Ryaverket. Anlita saneringsfirma med reningsutrustning för vattnet. Om det är en torr period kan du behöva bevattna brandplatsen så att det inte dammar. Om det är en regnig period kan du behöva täcka över brandplatsen så det inte uppstår större mängder förorenat regnvatten. Du kan också behöva anlita vaktbolag då det ofta förekommer så kallade metalltjuvar som du behöver se till att de inte kommer åt brandresterna.

Saneringsarbeten utanför brandplatsen

Rök och vind kan sprida föroreningar och farligt material som exempelvis asbestfibrer, även utanför själva brandplatsen. Detta ska du ta hänsyn till i riskbedömningen. Om detta skett kan du alltså även behöva sanera utanför brandplatsen till exempel närliggande markytor, takytor, intilliggande byggnader (som bostäder och skolor) och bilar.

Klassa avfallet rätt

Du ska inventera och klassa allt avfall på brandplatsen enligt Avfallsförordningen innan det transporteras bort. Byggnaders konstruktion, installerade utrustningar, vad som förvarats och hanterats i lokalerna ska tas med för att ge rätt underlag till din inventering. Sakkunniga kan utifrån byggnaders byggår ofta bedöma vilka byggmaterial som använts. Exempelvis innehåller hus byggda, eller som är renoverade före 1977 ofta asbest vilket då kan finnas i brandresterna. Det kan även finnas andra farliga ämnen som olika tungmetaller, cyanider, dioxiner, PCB, PAH med mera.

Har mark eller grundvatten förorenats?

En brand kan innebära att mark och grundvatten förorenats. Om släckvatten har trängt ner i marken kan det finnas föroreningar där.

Sakkunnig provtagning och sanering

Vid konstaterad eller misstänkt förorening ska du så fort som möjligt underrätta miljöförvaltningen. Det går att göra på www.goteborg.se via tjänsten Informera om upptäckt av föroreningar. I väntan på svar från miljöförvaltningen kan du täcka över marken med presenningar för att undvika att exempelvis regnvatten sprider föroreningarna ytterligare. Miljöförvaltningen har en lista på sakkunniga och oberoende konsulter som kan hjälpa dig med att ta markprover och ta fram en saneringsplan. Stäm alltid av provtagnings- och saneringsplanen med miljöförvaltningen. Sanering av förorenad mark ska alltid anmälas till miljöförvaltningen. Anmälan ska normalt lämnas in i god tid (sex veckor) innan arbetet genomförs, men i vissa fall kan det vara befogat med akuta insatser för att förhindra spridning och exponering av föroreningar. Kontakta miljöförvaltningen för avstämning av planerade saneringsåtgärder.

Behörig transportör och mottagare för avfallet

Använd endast behörig transportör för avfallet. De ska kunna visa sitt tillstånd från Länsstyrelsen. Du ska upprätta transportdokument för det farliga avfall som du låter transportera bort. Kopia på transportdokumentet ska följa med avfallet

till mottagaren. Begär alltid mottagningskvitto för allt avfall som du lämnar till transportör så att du kan styrka att du lämnat det till behörig mottagare.

Slutrapport kan bli aktuell vid större bränder

Miljöförvaltningen kan som tillsynsmyndighet vid behov ställa krav på försiktighetsåtgärder och även begära en slutrapport med redogörelse för vilka åtgärder som du har genomfört för att förhindra spridning av föroreningar och redovisning av kopior på kvitto som styrker behörig avfallshandling.

Kontaktuppgifter

Miljöförvaltningen Göteborg
växel 031-365 00 00
miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se

Stadsbyggnadskontoret Göteborg
växel 031-365 00 00
sbk@sbk.goteborg.se

Försäkringsbranschens restvärderäddning
växel 08-588 474 00
rivr@brandskyddsforeningen.se

Kommunens avloppsreningsverk Gryaab
växel 031-64 74 00
info@gryaab.se

Kretslopp och vatten
växel 031-365 00 00
kretsloppochvatten@kretsloppochvatten.goteborg.se

Arbetsmiljöverket växel 010-730 90 00
arbetsmiljoverket@av.se